

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Jncipit solemne opus expositionis Euangeliorum
dominicalium tocius anni reuerendi magistri Alberti de
Padua ordinis frat[rum] heremitaru[m] sancti Augustini**

Albertus <de Padua>

Vlme, 1480

[Prima pars]

urn:nbn:de:hbz:466:1-30888

quia tunc debebant esse testes diuinitatis christi tunc spūlando
fuisent pleni. Quinto hūc Dam. qz alij discipuli xpi adhuc im
pediti fuissent tristati qz hanc visionem nō vidissent et iudas
magis fuisset incitatus ad pditionem saluatoris. Sexto qā re
surrectio xpi fuit dubitabilis multū. ideo reseruata fuit ista vi
sio illo tpe diuulganda qn maxime oportebat ipsi resurrectioni
testimoniū adhibere cui prestabat argumentū non modicū ipa
gloria transfigurationis. verba em̄ suo tempe dicta sunt aurea
prolata lingua argentea. Proū. 25. mala aurea in lectis argē
teis qui loquitur verbum in tempe suo. Rogemus ergo deū.

Vnica Tercia quadagesime Sermo. xxi

Rat ihesus eijciens demoniū et illud erat mutum
Luc. 11. hoc idem legit Mat. 12. et Mar. 3. Sicut p
potentiam opprimunt rebelles. ita p sapientiā fal
sarij vincunt ex quadruplici victoria merito qui
libet est laude dignus. vnde saluator noster potenter eijcit de
mones. et sapienter falsam aduocit calūniā. ideo mulier que
dam deuota in fine hui⁹ euangelij in laudem ipsius prorupit.
In quo euangelio premittit xpi potentia inuincibilis. cui nihil
resistit. deinde additur eius sapia inestimabilis qua oīa inspicit
ibi: Ipse autē ut vidit: Ultimo postponit ipsius laus venerabi
lis in qua fides pficit ibi: factū est autē cū hxc diceret etc. R
Circa primū duo tangunt. primū ē miraculi opatio: Erat ihs
eijciens demoniū: demoniū interpretat pitus et accipit p malo
spiritu qui multis astucijs et cautelis atqz fraudibz eductus est
ut fallat et decipiat. Vnde de ipso d Gene. 3. Serpens erat cal
lidior et astucior cunctis animantibz terre. Nota qz demon primo
eijectus fuit de celo empirio in quo stare nō poterat ppter suā
supbiam. Eze. 28. Eieci te de monte sancto meo. Cedit autē p
nostra veratione in terrā. ppter qd in eiectione ipsius audit⁹ ē
in celo clamor angeloz Apoc. 12. ve terre et mari qz descendit
diabolus ad vos hīs iram magnā sciens qz modicū tps habet
Diabolus autē in mundo isto tria sibi subripuit a qui bus iterū
eijcit eū xps. Primo diuinū honorē per cultū ydolatrie. a quo
illum eiecit xps merito sue passionis. Joh. 12. Nunc princeps
huius mōdi eijcietur foras. Et Zach. 13. Auferam inquit spūm
imundum de terra. Secdo tanqz crudelis tyrānus subripuit sibi
dominiū corporis hominis. quia etiam corporaliter verabat
hoies. sed eiecit illū xps diuinitatē impio Mat. 1. curauit mltos
qui verabant varijs languoribz. Et demonia multa eijciebat.

Sermo

Subintravit etiā cor hominum peccantium inhabitans in eis p
 peccatū Apoc. 18. cecidit babilon magna. qz in suā confusione
 anima cecidit per peccatū. et subdit. facta est habitatio demoniorū
 Sed ab ista sua habitatione eiecit xps demones. et eiecit isto
 sacro tpe quadagesime per pñiam immittendo grām streitio
 nis que est fumus demonē exterminans. Tob. 6. fum⁹ cordis
 eius exterminat omne genus demoniorū. p confessionem etiā qī
 de cordē demonē eijamus expuendo. et tunc aīa nostra efficitur
 sacratū templū qd inhabitat spūs sanctus. 1. Cor. 3. Templū
 dei estis et spūs dei hitat in vobis. **B** Deinde ostendit
 additionem demonis: et illud erat mutū: dicit autē demonium
 mutū vt dicit Titus q tollat auditū et verbum. sicut aliq her
 ba d pestifera eo q corpus sua virtute reddit infirmū. Nota q
 demon d esse mutus trib⁹ modis. qbz faci pccōres obmutescē
 Primo mutus est a laude dei et grāz actione nam euz laudent
 deum fil astra matutina et in silent omēs filij dei. Job. 38. Iste
 tamen p inuidiam obmutuit a laude dei Psa. 38. Quia nō infer
 nus ostēbitur tibi. nec mors laudabit te. hoc etiā modo pluri
 mos homines diabolus facit mutos. vt beneficijs receptis non
 reddant grām laudis. s; sunt sicut porci qui nō reddunt grās
 pascenti. sed etiā comedendo semp murmurat. Secdo mutus est
 ad verū loquendū qz ab initio in veritate nō stetit et ē mendax
 et pater mendacj Joh. 8. Hoc etiā modo multos facit mutos
 qui veritatem quam nouerunt tacent. et semp falsa et mendacia
 loquuntur Act. 5. Temptauit sathanas cor tuū mentiri spūi scō
 Tercio diabolus est mutus ad veniā petendā de sua transgres
 sione. induratus est enim cor eius vt per pñiam moliri nō pos
 sit. Job. 40. Cor eius indurabit qli lapis æ. Vnde legit q qui
 dam heremita bone simplicitatis diuicius orauit deuz pro veniā
 demoni impetranda. Et responsū est sibi p angelū q deus erat
 paratus remittere penā si demonez peniteret de culpa. cum he re
 mita gaudius est sperans inducē demonē ad pñiam et quesitū
 longo tpe diabolum p heremū cui tandem appuit dicens. quid
 queris monache. cui ille. quero diabolum. ecce ego inquit. quid
 me vis. volo dixit monachus te inducere ad penitentiam. quia
 deus paratus est remittere culpam et tollere penam. Indigna
 tus diabolus nequaquā inquit ego petam veniā. sed ipse peni
 teat qui me tanto tempe facit cruciari et cetera. Et sicut diabolus
 mutus est ad penitentiam. ita linguas multorum ligat visco
 malicie ne confiteantur. et petant veniā de peccatis. Quidam
 enim obmutescunt pudore criminum. quidam enī timore satis

fadionis. quidam ex negligentia. quidam ex proposito pseuerandi
 in pccō. quidam vero ex spe vite longioris. Sed videte q̄ vici
 oſa ſit illa taciturnitas. ſi em̄ aliquis eſſet malis repletus hūo
 ribus. nec curari poſſet niſi p̄ flebothomiā valde eſſet muliebris
 ſi per verecundiā demonſtrandi nudum brachiū vel p̄pter pu
 dorem putrefacti ſanguinis emanantis flebothomiam recuſaret
 puſillanimitas eſſet ſi p̄pter puncturā timeret. immemor ſui ſi neg
 ligeret. fatuus ſi haberet p̄poſitū retinere ipſos malos hūores
 preſumptuoſus ſi extra artē mediane curationeꝝ plongaret. et
 ideo vicioſum eſt valde. q̄ aliq̄s nollet apire venam cordis ſui
 vt per aſſeſſionem creant corrupta opa que ſūt cauſa mortis. et
 iuſtum valde eſt potius ſic velle flebothomari q̄ mori in eternū
 Proū. 10. Vena vite os iuſti. os aut̄ impioꝝ opit iniquitatem
 C. Nota etiam q̄ iſte demoniacus nō ſolū erat mutus. ſed
 vt dicit Mat. erat etiā cecus. Thō. aut̄ dicit q̄ onis mutus a
 nativitate etiā ſurdus eſt. vñ iſte demoniacus ſurdus erat. Et
 ſicut diabolus faciebat eū eſſe mutū. ita etiā ſurdū et cecū
 eum fecerat. vnde Criſ. magna inquit et miranda eſt nequitia
 demonis vtꝝ ingreſſam opilauerat p̄ quē ille crediturus erat
 ſcꝝ auditum et viſū et tercio linguam ne aſſeretur. iſtos etiam
 duos ſpūales ſenſus tollit diabolus pccōribꝝ. excecāt em̄ eos
 interius. quia cū creatus ſit oculus mentis ad ſpūalia cōtemplā
 da. excecavit tñ peccatores malicia eoz Sap. 3. Certe magna
 eſt cecitas auari qui non p̄cipit pecunie fraudem. cecat inuidio
 ſus qui reputat alterius bonū eſſe ſibi preiuditiū. cecatur vana
 gloria glorioſus qui querit gloriā vbi non eſt querenda. cecat
 luxurioſus qui non cōſiderat q̄ ſeda ſit carnis voluptas. Amoz
 iſte carnalis excecavit ſamſonē. deiecit danid. inſatuauit ſalo
 monem. vñ bene dixit quidam. nil bene cernit amoz videt oīa
 lumine ceco. Credit amoz cecus de decus eſſe decus. Non fuit ce
 catus iſto amoz beatus latinus ep̄s cathalanenſ de quo refert
 mgr̄ Otto in ſua ſūma de penitencia q̄ adhuc habet oculos ita
 claros in ſepulcro ſicut qñ viuebat. quia reginā francie impu
 dicam ſedentem p̄pe eum cū indignatione reſpexit dicens. Nō
 debent mulieres ledere ſic prope ep̄os et ita impudicē aſpicere.
 Item diabolus facit pccōres ſurdos vt nō audiant xpm̄ pulſa
 tem ad cor vnus cuiuſq̄ volentem ſibi apiri vt inde demonē eij
 ciat. non audiunt p̄dicatorem cōripientē tanq̄ incorrigibiles
 non audiunt ſcripturam penas inferni cōmittentē tanq̄ inſen
 ſibiles. non audiunt deum celeſte regnum promittentē tanq̄
 oīa bona cōtemnētes p̄s. p̄ nihilo habuerūt terrā deſiderabilem
 De omnibꝝ iſtis dīcā poſſit. aurea hñt et non audient. q̄: facti

Sermo

sunt sicut alpis surda ad vocem incantantis obturans aures suas. Deinde adducit miraculi evidentia: Et cum egressus esset demonum locutus est mutus: quia enim demon faciebat homines mutos. ideo spiritus tanquam sapiens medicus curavit morbum et expellendo causam infirmitatis. ipse enim aperit os mutorum et linguas infantium disertas facit. Nota quod quingenta miracula facta sunt in isto homine. Primum quod curatus fuit a demonis vexatione. Secundum ut dicit Mat. quia visus recepit. Tertium quod recepit auditum ut dicit Tytus. Quartum quia recepit facultatem loquendi. Sed quod aliquis posset habere facultatem loquendi qui adhuc non loqueretur. si loqui non didicisset. Ideo quantum miraculum est. quod iste qui nec loqui didicerat. nec unquam audierat amicos loqui statim locutus est. Secundo ponit triplex dispositio astantium. quidam enim admirati fuerunt quod credentes. quidam vero dubii miraculorum temptantes. sed quidam maholi opus calumniantes. Unde dicit: Et admirati sunt turbe: Est autem admiratio in consuetum effectum occulta causa. Et ideo turbe hoc miraculum in aliquid maius homine referebant. unde in Mat. d. Stupebant omnes turbe et dicebant: nunquid hic est filius David. Glo. ob misericordiam inquit et beneficia filium David predicant. Et Deinde ponit quod aliqui calumniati sunt miraculum: Quidam autem ex eis dixerunt. Mat. et Mar. dicunt istos fuisse scribas et phariseos: In beelzebub principe demoniorum egressus est demonia: Turbe laudauerunt miraculorum. pharisei autem non potentes negare publicum miraculorum factum conati sunt illud pervertentes dicentes quod virtute demonis facta esset egressio. Non quod minus civitatis minuit conditor propter dissolutionem de morte belli peris suscitatum fecit in honorem patris. ad quam fugientes malefactores veniam merebantur. unde ipsam statuem repperit reuereri. et tandem succedente tempore diabolo insigante divini honores ipsi statue sunt attributi. et sic incepit cultus ydolatrie. ut dicit Sapientia. 14. hunc deum caldei appellabant Bel. palestini baal. moabites beelsegor diversis vocabulis secundum diversitatem linguarum. Sed iudei derisorie vocabant ihesum Beelzebub. id est deum. vel virum muscarum. quia magna multitudo muscarum erat in templo ei dicebant iudei habitare principem demoniorum propter tria vel quatuor: us propter sordes cruoris immolati. In hoc autem simulachro in eo fuerat idolatrie principium. aut quia cultus eius erat generalis apud omnes gentes. licet enim quilibet natio speciales haberet alios deos. hunc tamen omnes velut universalem deum venerabant. vel certe quia nullum ydolum repiebat efficacius isto. Attende quanta fuerit ista contumelia qua iudei reputarunt christum

velut malefici et magus qui in virtute demonis facere mirabilia. Et valde est mirabile vnde moti fuerint iudei dicere hec xpo. Et est dicendum quidam non credebant xpm hec fecisse in virtute demonis. nullus enim signum apparebat de hoc. h. tñ agitati stimulis inuidie non considerant an dicerent verum vel falsum. dum tñ aliquo modo possent viciare miraculū. vnde Crisostomus. Inuidia non querit quid dicat. sed solū vt dicat. Itē nulla inquit malicia ē peior inuidia. adulter in breui complet peccatum suū. inuidus autē nunquā quiescit. h. sic scarabei nutriunt stercore ita inuidi aliorum infortunijs. et ideo h. Remigius. solo odio moti et inuidia nihil sordidius inuenientes quod obicerent dño. dixerunt quod in beelzebub efferet demonia. Vñ nota quod in ista contumelia peccato peccauit grauissimo scilicet in spūm sanctū h. quod dicitur in Mat. quia resisterunt veritati quam tñ cognoscebant. et ideo saluator aggravat peccatum eorum vt patet h. Mat. et Luc. in isto loco. vbi dicit quod quicumque dixerit contra filium hominis remittet ei sed quicumque dixerit verbū contra spūm sanctum. contra id quod spūs sanctus apte cordi demonstrat non remittit ei nec in hoc seculo nec in futuro. Deinde ponit quod aliqui non tñ deuiabant sed querebāt experimentū miraculi. Et alij temptantes: cū tñ scriptum sit non temptabis dñm deum tuū: signū de celo querebant: quasi dicerent nescimus in qua virtute operis mirabilia. sed si aliud mirabile signū in celo feceris. sicut moyses colūpnas ignis in aere. Josue vero fecit solem stare immobile. Helias autē fecit ignem de celo descendere ad abusionem inimicorum suorum. Ezechias fecit solem retrocedere. si aliud inquirunt si iste istis feceris tūc credemus quod diuina virtute mirabilia facias. sed quia ipsi non desiderabant signum vt ex hoc crederent. sed magis vt delectarent in nouitate mirabilium. ideo non dedit eis signū in celo. Secunda pars.

Secundo cum dicit. Ipse autē vt vidit. declarat inestimabilis xpi sapientia. per quā omnes cūdit calūmias. Et tria facit. primo tangit vñ quod est diuinitatis argumentū ex quo potest satisfieri his qui petebāt signum de celo: Ipse autē vt vidit cogitationes eorum dixit eis: quia enim opinio eorum vt dicit Crisostomus. valde erat irrationabilis. quod in beelzebub efferet demonia. Ideo pharisei metu multitudinis non audebant diuulgare. sed in animo suo vertebant. dñs autē vt ait Hieronimus. non ad dicta sed ad cogitata respondit. vt vel sic compellerentur credere potencie eius qui cordis videt occulta. hoc enim non potest demon nec aliqua creatura. Heb. 4. Omnia nuda et apta sunt oculis eius. nec ē vlla creatura inuisibilis in aspectu